

ALLAN LIUHALAN RAHASTO

Sananvapaus on kultaa kalliimpi

Rahasto perustuu päätoimittaja Allan Liuhalan (12.3.1925–14.7.2014) 60-vuotispäivänä onnitteluina kertyneisiin varoihin. Se tukee yleisesti tiedettä ja taidetta ja edistää erityisesti viestinnän kehittämistä ja tutkimusta. Tarkoitusta toteutetaan jakamalla apurahoja lehdistössä tai muussa viestinnässä työskentelevien kantahämäläisten journalistisiin tutkimuksiin tai lisäopintoihin. Tukea voidaan jakaa myös muulle tutkimukselle ja tai-teen eri aloille maakunnassa.

Kaarlo Allan Liuhala syntyi Keikyässä Kalle Reinhold Liuhalan ja Fanni Sofia Uusitalon perheeseen. Hän kävi koulunsa Vammalassa ja pääsi ylioppilaaksi jatkosodan ja Lapin sodan käytyään Tyrvään yhteiskoulusta 1945. Valtiotieteen kandidaatiksi Liuhala valmistui Helsingin yliopistosta 1950. Avioliitto Terttu Helena Koiviston kanssa solmittiin 1948, ja perheeseen syntyi kaksi lasta: Annukka (1949) ja Jaana-Stiina (1958). Jäätyään leskeksi Liuhala solmi avioliiton Irmeli Viljasen (s. 1948) kanssa vuonna 2001.

Liuhala aloitti lehtimiehen uransa Ylioppilaslehden toimittajana opiskeluaikanaan. Aamulehden toimittajaksi hän pääsi heti valmistumisensa jälkeen 1950 ja eteni toimitussihteeriksi ja myöhemmin toimituspäälliköksi. Helsingin Sanomien toimituspäällikkönä Liuhala oli 1970–1971, mistä hän siirtyi Hämeen Sanomien päätoimittajaksi. Hän toimi tehtävässään eläkkeelle jäämiseensä, vuoteen 1990, asti.

Allan Liuhala oli toimen mies ja osallistui yhteiskunnalliseen elämään tarmokkaasti: hän oli mukana perustamassa Julkisen sanan neuvostoa ja toimi sen varapuheenjohtajana 1969–1970. Hän toimi lukuisissa luottamustehtävissä ja oli mukana yhteiskunnallisessa toiminnassa aina kulttuurista maanpuolustukseen. Pankin isännistössä hän toimi vuosikymmenien ajan. Hän oli myös ahkera kir-

Kuva: Hämeen Sanomat

joittaja ja julkaisi mm. tiedotusopin oppikirjan *Tiedota!* (1974, uusittu laitos 1981 yhteistyössä Jyrki Maunulan ja Markku Kosolan kanssa). Lehtimiehenä sananvapaus oli Liuhalle yhteiskunnan tärkeimpiä periaatteita:

kappaleen *Laulu sananvapaudelle* (1979) sanoitus on hänen käsialaansa. Niinpä hän piti kiinni periaatteestaan, objektiivisesta tiedonvälityksestä, myös silloin, kun ulkopoliittinen paine pyrki siihen vaikuttamaan.

Allan Liuhala kuului myös toimittajakoulutuksen uranuurtajiin ja ohjasi alan opiskelijoita parinkymmenen vuoden ajan; näistä kymmenen hän toimi Tampereen yliopistossa kouluttajana. Luennoillaan hän loi mm. elämään jääneen, keskivertolukijaa tarkoittavan ”Pihtiputaan mummo” -käsitteen. Häntä pidetään yhtenä ikäpolvensa arvostetuimmista journalisteista, joka kehitti erityisesti ammattietiikkaa. Hän sai Kordelinin säätiön tunnustuspalkinnon 1977 ja valtion journalistipalkinnon 1994. Varhain alkanut kolumnien kirjoittaminen jatkui vielä eläkkeelläkin; muuten ajan saivat kulumaan ”maailman mallistely” ja liikunta.

Osuuskunta Sigillum/Markus Kivistö

Hämeen rahasto perustettiin 1960, ja se on yksi Suomen Kulttuurirahaston seitsemästätoista maakuntarahastosta. Rahasto tukee Kanta-Hämeen alueella tehtävää kulttuurityötä ja tieteellistä tutkimusta jakamalla apurahoja ja palkintoja kerran vuodessa. Etusijalla ovat kantahämäläiset hakijat ja maakunnassa tapahtuva tieteellinen ja taiteellinen työ. Lisätietoa www.skr.fi/ha.